

[Rasmus Hansen.]

Oktober var altsaa den, at alle de store Partier her i Tinget meddelte Vælgerne, at de vilde virke for en ny Aldersrentelovgivning, men Venstre var det eneste Parti, der hævdede, at det havde et Forslag parat, og for saa vidt kan det jo nok siges at være paa-faldende, at dette Forslag, som man over for Vælgerne hævdede, at man havde parat, ikke nu er fremsat, flere Maaneder efter Valget, af den nuværende Venstre-regerings Socialminister. Desuden har Tinget jo overhovedet ikke nogen Garanti for, at den højtærede Socialminister vil møde med et Forslag i indeværende Rigsdagssamling. Det er efter vor Mening paakrævet, at der sker noget. Det er efter vor Mening ikke nok, at der er vedtaget ekstraordinære Tillæg, endda to, og derfor har nogle af Tingets socialdemokratiske Medlemmer paa den socialdemokratiske Rigsdagsgruppes Vegne fremsat det Forslag til Beslutning, som vi behandler her i Dag.

Navnlig under den sidste Del af Besættelsestiden blev det indlysende, at væsentlige Ændringer i denne Lovgivning var nødvendige, dersom Aldersrentenydere og andre Rentenydere skulde sikres rimelige Kaar. Det skyldes jo, som ærede Medlemmer af dette Ting ved, en Række Forhold, dels Prisstigningerne, dels Forringelserne af Værnernes Kvalitet, dels de tyske Indgreb i vor Økonomi og dels andre Faktorer. Paa det Tidspunkt, da Manglerne ved den gældende Aldersrentelovgivning blev mest iøjnefaldende under den tyske Undertrykkelse af vort Land, var Rigsdagen jo sat ud af Funktion. Der var derfor en Række Vanskeligheder, som dannede Hindring for at gennemføre de Reforme, som man i store Dele af Befolkningen ansaa for nødvendige, men det lykkedes jo til syvende og sidst trods alle Vanskelighederne, som den tyske Besættelse skabte, ad administrativ Vej at sikre en Ordning, hvorved der kunde ydes Aldersrentenydere et personligt Tillæg paa indtil 15 pCt. af Grundbeløbet, og det vilde være i Strid med Kendsgemningerne, hvis nogen paastod, at der i Krigsaarene ikke har været en meget betydelig Stigning i Udgifterne til Aldersrenten. I Finansaaret 1929—30 blev der anvendt 59 Mill. Kr. til Aldersrenten, i Finansaaret 1938—39 var Udgiften naaet op paa 110 Mill. Kr., men i Finansaaret 1943—44 udgjorde den ca. 212 Mill. Kr., og saa vidt jeg forstaaer, er dette Beløb paa 212 Mill. Kr. steget væsentligt, saaledes at vi nu har et Beløb, der vel er en Snes Millioner Kroner højere. Disse Tal maa naturligvis vurderes paa Baggrund af Pris-

stigningen og er ogsaa paavirkede af, at det samlede Antal Borgere, der modtager Aldersrente, er vokset.

De Mangler, der kunde iagttages ved Aldersrentelovgivningen, da Landet i den sidste Del af Besættelsestiden var uden Regering og uden Rigsdag, foranledigede Socialdemokratiet til et Løfte om, at det vilde virke for Forbedringer, naar Befrielsen kom. Det Forslag til Beslutning, som vi nu har fremsat, er fra vor Side ment som en Indfrielse af dette Løfte.

For de foreløbige Foranstaltningers Vedkommende følger vort Forslag paa væsentlige Punkter et Forslag, som er udarbejdet af Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg, et Forslag, som har faaet Tilslutning fra Kommunalnænder fra forskellige Partier, deriblandt Kommunalnænder af konservativ Partifarve, Kommunalnænder, der tilhører Venstre og Det radikale Venstre, Folk, som af praktisk Erfaring ved, hvor Manglerne er ved den nuværende Aldersrentelovgivning, og dette Forslag fra Købstædernes sociale Udvalg er via Købstædernes forening indsendt til Socialministeriet.

I Forslaget fra Købstædernes sociale Udvalg anbefales den Fremgangsmaade at sikre Aldersrentenyderne en Forhøjelse af Grundbeløbene ved at ophæve Tilgangsaldrerne og fastsætte Renten til den nugældende 70 Aars Takst plus mindst 10 pCt. Endvidere anbefaler det et Børnetillæg af samme Størrelse som Enkebørnsunderstøttelse, et Hjælpeløshedstillæg og en lovbestemt Brændselsydelse.

Paa andre Punkter gaar vi i vort Forslag længere end Sammenslutningen af Købstædernes sociale Udvalg. Det gælder bl. a. med Hensyn til den Indtægt, som bør være afdragsfri, og desuden har vi ikke fulgt Indstillingen vedrørende Aldersgrænsen. Forslaget fra Købstædernes sociale Udvalg gaar nemlig ud paa, at Aldersgrænsen skal forhøjes til 65 Aar. Samme Standpunkt havde Det konservative Folkeparti og Det radikale Venstre i deres Valgprogram, og af en Tale, som den højtærede Socialminister har holdt, kan det ses, hvis det Referat, som jeg har haft Lejlighed til at læse, ellers er rigtigt, at ogsaa den højtærede Minister ønsker Aldersgrænsen forhøjet til de 65 Aar. Et af Argumenterne for en saadan Ændring i Aldersrentelovgivningen er dette, at der derved kan indvindes meget betydelige Beløb til en Forbedring af Rentesaatserne. Desuden er der peget paa, at Levealderen stiger, og at Arbejdsevnen bevares længere. Ingen af disse Begrundelser kan jo afvises som urigtige, men naar Stilling skal tages til